

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 3 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że Z. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 30 stycznia 2019 roku ubezpieczony zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na opłacanie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za grudzień 2018 roku. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że składka za miesiąc grudzień została opłacona po terminie. Ponadto ubezpieczony we wcześniejszym okresie siedmiokrotnie występował z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, tym samym był świadomy konsekwencji wynikających z nieopłacenia składki w terminie. Pismem z dnia 28 lutego 2019 roku Zakład poinformował wnioskodawcę, że zgoda nie została wyrażona. W dniu 5 marca 2019 roku ubezpieczony przesłał dodatkowe wyjaśnienie, które nie wpłynęły na stanowisko Zakładu w sprawie.

/decyzja z dnia 3 marca 2019 roku k. 16-17 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 11 maja 2019 roku wniósł ubezpieczony. Wskazał, że nieopłacenie składki w terminie było spowodowane jego ciężką sytuacją rodzinną, nagłą chorobą ojca.

/odwołanie z dnia 11 maja 2019 roku k. 3/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał przesłanki jakie legły u podstaw skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 12 czerwca 2019 roku k. 13/

Na rozprawie w dniu 7 sierpnia 2019 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko stron e - protokół z dnia 7 sierpnia 2019 roku 00:07:41-00:12:21, 00:15:42-00:16:16 płyta CD k 23/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą od 18 grudnia 2002 roku i z tego tytułu został zgłoszony do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego ostatnio w dniu 1 stycznia 2016 roku.

/bezsporne/

Ubezpieczony opłacił składkę na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 roku po terminie tj. w dniu 16 stycznia 2019 roku.

/bezsporne, nadto analiza ZUS k. 4-12 akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie ubezpieczenia 9 razy nie uregulował składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w terminie. 7 razy występowała z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie, Zakład 5 razy wyraził zgodę na opłacenie składki po terminie.

/ analiza ZUS k. 4-12, wniosek k. 13 akt ZUS/

Ubezpieczony w dniu 30 stycznia 2019 roku złożył wniosek o wyrażenie zgody na możliwość opłacenia składki za miesiąc grudzień 2018 roku po terminie.

/wniosek k. 1 akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w dniu 27 lutego 2019 roku odmówił wyrażenia zgody na opłacenie składki za grudzień 2018 roku po terminie.

/decyzja k. 14 akt ZUS/

Ubezpieczony w dniu 5 marca 2019 roku złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie jego sprawy.

/wniosek e-mail k. 16 akt ZUS/

Po ponownej analizie dokumentów zgromadzonych w sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w dniu 3 marca 2019 roku wydał zaskarżoną decyzję stwierdzającą, że Z. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 grudnia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

/decyzja z dnia 3 marca 2019 roku k. 16-17 akt ZUS/

Ubezpieczony prowadzi gospodarstwo domowe z rodzicami.

/bezsporne/

Ojciec wnioskodawcy B. P. w dniu 10 stycznia 2019 roku przeszedł udar krwotoczny lewej półkuli mózgu. W okresie od 10 stycznia 2019 roku do 14 lutego 2019 roku przebywał w Wojewódzkim Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum (...) w Ł..

/dokumentacja medyczna k. 4-10/

Ojciec wnioskodawcy posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. Wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

/orzeczenie o niepełnosprawności k. 11/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Art. 6 ust 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 oraz art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300) stanowią, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W świetle art. 11 ust. 2 ustawy dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne.

W myśl zaś art. 14 ust. 1a powołanej powyżej ustawy, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4, czyli w ciągu 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Natomiast, gdy wniosek nie zostanie złożony w określonym wyżej terminie, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek ten został zgłoszony (art. 14. ust.1 ww. ustawy).

Z niekwestionowanych przez strony ustaleń wynika, że ubezpieczony nie opłacił składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 roku w zakreślonym przez ustawę terminie. Czynności tej dokonał 16 stycznia 2018 roku. Ubezpieczony podnosił, że w wyniku choroby ojca, który nagle przeszedł udar krwotoczny lewej półkuli mózgu, a następnie przez długi okres czasu przebywał w szpitalu, nie był w stanie dokonać czynności związanej z opłacaniem składek w terminie. Wskazał, że od razu kiedy zauważył, że nie zapłacił składki, czynności tej dopełnił.

Z. P. w dniu 30 stycznia 2019 roku złożył skierowany do ZUS wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 roku. Organ rentowy nie wyraził zgody na opłacenie tej składki po terminie, o czym poinformował wnioskodawcę.

Stosownie do powołanego wyżej art. 14 ust 2 pkt 2 in fine ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w uzasadnionych przypadkach ZUS na wniosek ubezpieczonego może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a (według ust. 2a, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli za część miesiąca został pobrany zasiłek, ubezpieczenie chorobowe ustaje od dnia następującego po dniu, za który zasiłek ten przysługuje). Chociaż w przepisie art. 14 ust 2 pkt 2 in fine ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przesłanki wyrażenia zgody przez ZUS na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie nie zostały określone, to należy przyjąć, że przesłankami tymi są okoliczności związane z przebiegiem samego ubezpieczenia chorobowego i przyczynami uchybienia terminu do opłacenia składki. Wbrew odmiennemu zapatrywaniu organu rentowego, dotychczasowy sposób wywiązywania się płatnika z obowiązku opłacania składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie pozostaje bez wpływu na ocenę zasadności wniosku o przywrócenie uchybionego terminu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 sierpnia 2015 r., III UK 233/14 - LEX nr 1784526 oraz z dnia 19 stycznia 2016 r., I UK 35/15 - OSNP 2017, Nr 8, poz. 99). Bezsporne w sprawie niniejszej było, że wnioskodawca w całym okresie prowadzenia działalności gospodarczej, poczynając od 2002 roku, składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w zasadzie opłacał w terminie. Przez cały okres prowadzenia działalności uchybił dziewięciokrotnie temu obowiązkowi. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych oraz literaturze przedmiotu jako przyczyny uzasadniające wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie w rozumieniu art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje się m.in. chorobę ubezpieczonego, nagły wyjazd, brak pieniędzy wywołany czynnikami niezależnymi od ubezpieczonego, siłę wyższą, wypadek losowy, czy też inne okoliczności, które obiektywnie wyjaśniają, że zapłata składek w terminie była niemożliwa albo niezapłacenie ich w terminie było niezależne od woli ubezpieczonego, a samo niezapłacenie składek w terminie nie było spowodowane tylko zaniechaniem (brakiem staranności) ubezpieczonego. Zgoda na opłacenie składki po terminie, co wymaga podkreślenia, nie wiąże się z koniecznością wystąpienia szczególnie uzasadnionego, wyjątkowego przypadku, czy szczególnie uzasadnionych okoliczności. Powołany ostatnio przepis nie powinien być interpretowany z nadmiernym rygoryzmem, tak aby każde uchybienie terminowi opłacenia składki niejako automatycznie prowadziło do wyłączenia z ubezpieczenia, bez względu na zaistniałe okoliczności. Przez przypadek uzasadniony należy więc rozumieć taki, który obiektywnie usprawiedliwia i tłumaczy, dlaczego składka nie została w terminie opłacona w należnej wysokości (por. powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2016 r., I UK 35/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 lipca 2017 r., III AUa 1434/16 - LEX nr 2333181 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 marca 2018 r., III AUa 671/17 - LEX nr 2490989). Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 stycznia 2016 r., I UK 35/15 wskazał, że przedsiębiorca odpowiada za działania i zaniechania biura rachunkowego, z którego usług korzysta, jak za własne działania i zaniechania. Nie oznacza to jednak, że w żadnej sytuacji błąd biura rachunkowego (albo błąd samego płatnika składek) przy dokonywaniu wyliczenia należnej składki nie może stanowić uzasadnionej przyczyny uwzględnienia wniosku ubezpieczonego o wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie. Uwzględnienie takiego wniosku w każdej sytuacji zależy od konkretnych okoliczności indywidualnego przypadku. Wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie społeczne po terminie może być uwzględniony przez organ rentowy nie tylko w wyjątkowych i szczególnych okolicznościach, lecz w każdym przypadku, gdy nieopłacenie składki w terminie jest obiektywnie usprawiedliwione (art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej należy wskazać, że przed grudniem 2018 roku, w całym okresie prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej (od 2002 roku), rzadko bo tylko ośmiokrotnie występowały sytuacje nieterminowego opłacania składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Jednak po wyrażeniu zgody na uiszczenie składki po terminie przedmiotowe należności na rzecz organu rentowego były regulowane. Przyczyną nieopłacenia w terminie składki na to ubezpieczenie za miesiąc grudzień 2018 roku był w szczególności stan zdrowia ojca wnioskodawcy. B. P. w dniu 10 stycznia 2019 roku przeszedł udar krwotoczny lewej półkuli mózgu. Wnioskodawca w okresie przebywania ojca w szpitalu opiekował się nim. Wskazać należy, że ojciec wnioskodawcy był i dalej jest w ciężkim stanie potrzebuje opieki, a ubezpieczony jako syn tej opieki udzielił. W ocenie Sądu Okręgowego ustalenia te wskazują na zaistnienie obiektywnie usprawiedliwionych okoliczności uzasadniających zgodę na opłacenie przez wnioskodawcę składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 roku po terminie.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę uznał, że odmowa przywrócenia przez organ rentowy terminu do opłaty składki za miesiąc grudzień 2018 roku - w świetle powyższych okoliczności - nie zasługuje na aprobatę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i ustalił, że Z. P. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 grudnia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku przywracając termin do uiszczenia składki za miesiąc grudzień 2018 roku po terminie.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć

pełnomocnikowi ZUS wypożyczając akta rentowe.

M.P.